

מדינת ישראל – מדינת הגירה

הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית

שנת הלימודים תשס"ח 2007/8

עו"ד טלי קריצמן

27 באוקטובר, 2008

מבחן מסכם - מועד ג'

משך המבחן: שעהיים (ללא הארכת זמן).

מתכונת המבחן: חומר פתוח. ניתן להיעזר בכל חומר עזר, לרבות פסיקה, חקיקה וספרות.

הנחיות לפתרון המבחן:

קרא/י את השאלות בעיון, וענו עליהן תוך התייחסות לחומר הנלמד, לרבות ספרות, פסיקה וחקיקה שלעניין. אין הגבלת מקום קשיחה, אך את התשובות יש לכתוב בצורה ממוקדת לעניין ותמציתית – התייחסויות לא רלוונטיות או מפורטות שלא לצורך תיגרענה מן הניקוד הסופי. **ניתוח מעמיק, יישום ומחשבה אנליטית ויצירתית יתוגמלו.**
נא לכתוב מצד אחד של הדף, בכתב קריא וברור.

שאלה ראשונה (60 נקודות)

"ממדיניות ההגירה של מדינת ישראל עולה כי היא טרם החליטה אם להתייחס אל מהגרים לא-מתועדים שנמצאים בקרבה כאל עבריינים, כאל קורבנות, או כאל מי שנדרש להסדיר את מעמדם".

חווה/י דעתך על אמירה זו לאור הספרות, הפסיקה, החקיקה והאמנות הבינלאומיות שלעניין. התייחס בתשובתך לכל הפחות לשלושה סוגים שונים של מהגרים. **אורך התשובה הוא עד שלושה עמודים.**

שאלה שנייה (40 נקודות)

דינג ובינג הגיעו מתאילנד לעבודה בחקלאות בישראל. עם הגיעם הוחלט על משטר אשרות חדש, אשר נועד לשכלל את משטר הכבילה ולהתווסף אליו, הוא משטר הגבלה גיאוגרפית. לפי החלטת משרד הפנים, לכל מהגר עבודה שמגיע ארצה יוקצה באשרה איזור גיאוגרפי שבו יוכל לעבוד, לגור ולשהות. שהייה מחוץ לאיזור זה הינה בבחינת הפרת תנאיי האשרה.

לדינג הותר לעבוד אך ורק באיזור תל-אביב. כשהגיע אל המעסיק אשר אצלו הותר לו לעבוד הסתבר שכפי שניתן היה לנחש, אין כלל עבודה בחקלאות בתל-אביב, והוא מצא עצמו מובטל במהרה. דינג, שחשש לחזור לתאילנד, שכן הוא הומוסקסואל והומוסקסואליות בארצו הינה עבירה פלילית שבצידה עונש מאסר משמעותי, החליט להישאר בישראל בכל מקרה.

לבינג, לעומת זאת הותר לעבוד רק דרומית לבאר שבע. הוא עבד בקטיף תפוחים תמורת 12 ₪ לשעה, לאחר שנוכחה ממשכורתו עלות דמי התיווך ששילם המעסיק שלו, עלות ביטול הזמן שהיה כרוך בהבאתו ארצה, עלות ביטוח הבריאות, ועלות דמי החבר במועדון הספורט של הישוב של המעסיק שלו.

אחרי שבילה שנה בארץ, הגיע בנו של בינג, ציינג, ארצה כדי לשהות עם אביו, אחרי שאימו נפטרה בתאילנד. נסיונותיו של בינג לרשום את בנו בן ה-12 לבית ספר עלו בתוהו, וציינג הצטרף לעבודה לצד אביו. יחד עם זאת, בינג מאס בתנאיי ההעסקה אצל המעסיק שלו, והחליט לעזוב אותו ולעבור לעבוד במסעדה תאילנדית. עד מהרה נעצר על-ידי אנשי משטרת ההגירה והושם במשמורת.

דון בטענות האפשריות שיכולים בינג, דינג וציינג להעלות.

אורך התשובה הוא עד שני עמודים.

ב ה צ ל ח ה !

מדינת ישראל – מדינת הגירה

הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית

שנת הלימודים תשס"ח 2007/8

עו"ד טלי קריצמן

17 בספטמבר, 2008

מבחן מסכם - מועד ב'

משך המבחן: שעתיים (ללא הארכת זמן).

מתכונת המבחן: חומר פתוח. ניתן להיעזר בכל חומר עזר, לרבות פסיקה, חקיקה וספרות.

הנחיות לפתרון המבחן:

קרא/י את השאלות בעיון, וענו עליהן תוך התייחסות לחומר הנלמד, לרבות ספרות, פסיקה וחקיקה שלעניין. אין הגבלת מקום קשיחה, אך את התשובות יש לכתוב בצורה ממוקדת לעניין ותמציתית – התייחסויות לא רלוונטיות או מפורטות שלא לצורך תיגרענה מן הניקוד הסופי. **ניתוח מעמיק, יישום ומחשבה אנליטית ויצירתית יתוגמלו.**
נא לכתוב מצד אחד של הדף, בכתב קריא וברור.

שאלה ראשונה (60 נקודות)

לעיתים קרובות נשמעת על-ידי גורמים במשרד הפנים טענה, כי מהגרים שהגיעו לישראל אל להם להלין על מצב זכויותיהם, שכן הם שיפרו את מצבם, באופן יחסי, לעומת מדינת המוצא שלהם. לאור זאת, טוענים גורמים אלו, מחוייבותה של מדינת ישראל כלפיהם צריכה להיות מוגבלת, ואין הצדקה שישראל תעניק למהגרים אלו זכויות שוות בתחומים שונים (כגון עבודה, בריאות, חיי משפחה, חינוך וכו').

חוה/י דעתך על טענה זו לאור הספרות, הפסיקה, החקיקה והאמנות הבינלאומיות שלעניין, והדגם את עמדתך, ביחס לזכויות השונות המצויינות לעיל (לפחות ביחס לשתיים מהן).

אורך התשובה הוא עד שלושה עמודים.

שאלה שנייה (40 נקודות)

בין מצרים וישראל התגבש הסדר להתמודד עם תופעת ההסתננות לישראל דרך הגבול המצרי אשר אלו הם עיקריו:

1. במעברי הגבול יתבצע תשאול על-ידי חיילי מג"ב ובו יישאלו המסתננים (בעברית, באנגלית או בערבית), אם הם מבקשי מקלט, מהגרי עבודה, או קורבנות סחר.
2. קורבנות סחר שתסתננה דרך הגבול ויתפסו, יושמו במשמורת ויוחזרו לארץ מוצאן מיידית. במידה ולא מתאפשרת הרחקתם לארצם, תוחזרנה באופן מיידי למצרים.
3. מהגרי עבודה ייקלטו בישראל על-פי הצורך ועל-פי כישוריהם, בענפי החקלאות והבניין. היתר יועברו למשמורת לפי חוק הכניסה לישראל ויורחקו.
4. מבקשי מקלט יעברו תהליך מזורז, שייארך 48 שעות, שבו ייקבע על-ידי נציגי נציבות האו"ם לפליטים אשר יישבו בסמוך למעברי הגבול עם מצרים, אם יש בסיס לבקשתם. במידה ויימצא כי בקשתם מבוססת ייכנסו למסלול הרגיל לבקשת מעמד פליט בישראל. אם לא, יועברו למשמורת לפי החוק למניעת הסתננות ויורחקו למצרים או לארץ מוצאם.

חוזה דעתך על ההסדר הנ"ל, ובחן את חוקיותו.

אורך התשובה הוא עד שני עמודים.

ב ה צ ל ח ה !

מדינת ישראל – מדינת הגירה

הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית

שנת הלימודים תשס"ח 2007/8

עו"ד טלי קריצמן

7 באוגוסט, 2008

מבחן מסכם - מועד א'

משך המבחן: שעתיים (ללא הארכת זמן).

מתכונת המבחן: חומר פתוח. ניתן להיעזר בכל חומר עזר, לרבות פסיקה, חקיקה וספרות.

הנחיות לפתרון המבחן:

קרא/י את השאלות בעיון, וענו עליהן **תוך התייחסות לחומר הנלמד**, לרבות ספרות, פסיקה וחקיקה שלעניין. אין הגבלת מקום קשיחה, אך את התשובות יש לכתוב בצורה **ממוקדת לעניין ותמציתית** – התייחסויות לא רלוונטיות או מפורטות שלא לצורך תיגרענה מן הניקוד הסופי. **ניתוח מעמיק, יישום ומחשבה אנליטית ויצירתית יתוגמלו.**
נא לכתוב מצד אחד של הדף, בכתב קריא וברור.

שאלה ראשונה (60 נקודות)

"מדיניות ההגירה של ישראל מתעצבת מלמטה, ולא מלמעלה, ארגוני זכויות האדם משפיעים ומייצרים את מדיניות ההגירה בישראל, באמצעות ליטיגציה, יותר מאשר הממשלה והכנסת".

חווה/י דעתך על אמירה זו לאור הספרות, הפסיקה, החקיקה והאמנות הבינלאומיות שלעניין. התייחס בתשובתך לכל הפחות לשלושה סוגים שונים של מהגרים. **אורך התשובה הוא עד שלושה עמודים.**

שאלה שנייה (40 נקודות)

פונה אליך לקוחה בשם בוניטה אשר הגיעה לישראל ממדינת אלבניה. היא עזבה את מדינתה כיוון שמקובל בה שנשים בגיל 40 עוברות מילת נשים, אותה מבצעת, בתנאים לא-סניטריים, אשת ראש השבט, ואשר היא לא הייתה מעוניינת לעבור. כמו כן, העדיפה לצאת לעבוד ולפרנס את ילדיה (אותם גידלה ביחד עם בעלה באלבניה), החיים בתנאי עוני ודחק קשים, עד כדי תת-תזונה.

בוניטה הגיעה לישראל לעבודה בתחום הסיעוד, בה עבדה עד אשר מעסיקה משה נפטר. העבודה אצל משה היתה קשה, בין היתר כיוון שמשה לא נהג לאפשר לבוניטה לצאת לחופשות. ממילא, אבל,

בוניטה לא הייתה יכולה להרשות לעצמה לקחת חופשה, שכן שכרה היה רק \$400 לחודש, אחרי שנוכה ממנו סכום של 1500 ₪ כל חודש עבור ביטוח בריאות. בוניטה התאהבה בחיים, שכנו (היהודי אזרחי ישראל) של מעסיקה, ועברה לגור עימו, והם גרים כמעט שנתיים ביחד. לאחר שנפטר מעסיקה בוניטה מצאה עבודה במסעדה, ובה עבדה עד שיום אחד נתפסה על-ידי משטרת ההגירה והושמה במשמורת.

בשיחתה עמך, בוניטה מציינת כי איננה מעוניינת לחזור לארצה, אלא היא מעוניינת לחיות בישראל עם חיים, תוך שהיא שולחת לילדיה כספים רבים ככל שניתן. היא מבקשת כי יוסדר שחרורה מהמשמורת, וכן שתוסדר האפשרות שלה להישאר בישראל.

חוה דעתך בקשר לאפשרויות המשפטיות העומדות לפני בוניטה.

אורך התשובה הוא עד שני עמודים.

בהצלחה!